

groot is. Bastaarden van overblijvende planten, die zich bovendien ongeslachtelijk kunnen voortplanten, zoals b.v. het viooltje, verdwijnen niet zo vlug.

De heer Onsténk heeft op de vorige vergadering de vraag gesteld: „Wat is Mariaglas”. De voorzitter kan hem nu antwoorden, dat onder deze naam twee mineralen bekend zijn, nl. de doorzichtige varieteit van gips en het zgn. Muscoviet, of kaliglimmer. Grote kristallen kunnen in dunne platen worden gespleten, die als vensterglas kunnen dienen. Het is bekend dat dergelijke dunne platen van gips bij de Romeinen werden gebruikt in bijenkasten, om zo het gedrag van de bijen te kunnen waarnemen. Om zijn helderheid gold gips als symbool van de kuisheid en werd vaak gebruikt ter versiering van Mariabeeldjes. Vandaar de naam Maria- of vrouwenglas.

Gips is waterhoudende zwavelzure kalk, $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$. Het museum bezit stukken Mariaglas uit de bruinkoolgroeve van Graetheide. In 1919 is de bruinkoolontginning gestaakt; de groeve is herschapen in een mooi wandelpark. Bovengenoemde vondst was de eerste en tot nu toe de enige van dien aard in Limburg (Nat. Hist. Maandbl., Jrg. 7, 10-11, p. 31). J. van Baren schrijft in „De Bodem van Nederland” p. 373, dat gipskristallen worden aangetroffen in midden-oligocene leemlagen uit de Gelderse Achterhoek en uit Twente. De kristallen van Graetheide zijn gevonden in de harde taaie kleilaag, vlak boven de pliocene bruinkoollaag.

Het ontstaan van de kristallen kan als volgt worden verklaard: In de leemlaag komen vaak knollen zwavelijzer voor, die gemakkelijk oxyderen tot naaldjes ijzersulfaat. Deze gaan over in ijzeranhydride, zodat zwavelzuur vrij komt. Dit laatste reageert met de koolzure kalk uit de omgeving, zodat zwavelzure kalk wordt gevormd in grote kristallen van gips. Soms treden karakteristieke tweelingkristallen op in de vorm van zwaluwstaarten. Ook deze zijn in Graetheide gevonden. Deze stukken zijn ter vergadering aanwezig, samen met enkele monsters uit het buitenland.

Muscoviet (*vitrum muscoviticum* = Russisch glas) of kaliglimmer behoort tot de groep van de glimmers. Dit zijn mineralen, die splijtbaar zijn in slechts één richting (gips is splijtbaar in drie richtingen). De gespleten bladen komen als mica in de handel, en zijn buigbaar en tegen

hitte bestand. Gipsbladen zijn niet te buigen en worden bij verhitting ondoorzichtig en wit. Kleine stukjes glimmer ziet men vaak in zand en klei glinsteren, vandaar de naam.

Tot slot merkt de voorzitter op, dat de levendige discussies, waardoor deze vergadering gekenmerkt werd, te danken is aan het grote aantal mededelingen van de leden zelf. Hij spoort allen, en in het bijzonder de entomologen, aan, vondsten en ontdekkingen ter vergadering te brengen. Van de oprichting af is dit een goed gebruik geweest, waarvan wij niet moeten afwijken, in het belang van alle leden en dus ook van het Genootschap.

NIEUWE LEDEN.

Ph. Jansen, Tongersestraat 49, Maastricht.
L. Nelissen, Julianasingel 42, Venray.
Mej. M. Ferier, Ververstraat 10, Heerlen.
P. J. H. Bour, Coriovallumstraat 25, Heerlen.
D. van Harten, Beyersweg 4 II, Amsterdam-O.
Zr. Felician, R.K. Kweekschool, Bakkerveld 1, Heerlen.
A. Scaf, Franquinetstraat 11, Maastricht.
W. de Veen, Thull 25, Schinnen.
Mej. M. L. de Macker, Prof. Scholsstraat 22, Maastricht.

BOEKBESPREKING

Die Lebensphilosophie, door O. F. Bollnow, serie „Verständliche Wissenschaft” 70ster Band. Springer Verlag Berlin, Göttingen, Heidelberg. (D.M. 7.80).

Dit deeltje van deze bekende serie geeft een overzicht van hetgeen moderne denkers over het wezen van het leven hebben gedacht en wel leven in meer strikte zin van „Lebensphilosophie des Menschen”. De voornaamste auteurs die hier besproken worden zijn: Dilthey, Nietzsche, Simmel, Bergson, Klages en Ortega y Gasset, die als niet-christelijke denkers zich streng beperkt hebben tot het filosofisch doorvorsen van de eigenaard en doelstelling van het menselijk leven. Het is dan ook niet te verwonderen, dat zij zonder het houvast van een Openbaring in soms zeer verschillende richtingen gaan en vaak tot merkwaardige uitkomsten komen, hetgeen allermint wil zeggen, dat hier en daar niet kostbare elementen liggen die als „spolia Egypti” in een op de Openbaring geöriënteerde filosofie van het leven kunnen worden ingebouwd. Het is overigens wel merkwaardig, dat in een boekje dat zich aandient als „Die Lebensphilosophie” geen enkele plaats is ingeruimd voor christelijk denkende auteurs.

L. v. N.S.J.